

Programa de “Didàctica: Cultura i Educació
en la Societat Actual”
Grau en Pedagogia
Curs 2012-2013
Professor: Joan A. Aparisi-Romero

1. DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Didàctica: Cultura i Educació en la societat actual
Caràcter:	Formació Bàsica
Titulació:	Grau Pedagogia
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor:	Joan A. Aparisi-Romero
Nombre de crèdits ECTS:	6
Unitat temporal:	Quadrimestral
Tutoria:	Dimarts de 13-15 hores, Dijous de 13,30-15 hores i divendres de 12.30-15 hores al despatx D11.
Correu:	Joan.Aparisi@uv.es

2. INTRODUCCIÓ

Esta assignatura pretén introduir als estudiants en el coneixement de la Didàctica a la societat actual. El gran objectiu és conèixer la cultura i l'educació i la seva evolució en els últims anys. A la societat actual podem trobar moltes cultures presents que tenen influències en les escoles i el domini de una cultura o de varies depèn de molts factors que estudiarem. Transmetre les cultures a les noves generacions és un procés d'aprenentatge que fem utilitzant l'educació. Per tal de conèixer que fan les escoles investigarem les millors pràctiques d'ensenyament que trobem i les analitzarem per entendre totes les variables que intervenen. Entendre el procés de l'escolaritat i com es construeix serà una meta a treballar en esta assignatura.

3. OBJECTIUS GENERALS

- Introduir a l'estudiant en el coneixement i anàlisi de la Didàctica.
- Iniciar a l'estudiant en el procés de construcció de l'escolaritat.
- Conèixer com es construeix un sistema educatiu i els seus paràmetres.
- Conèixer bones pràctiques d'ensenyament.
- Plantejar la diferència i la igualtat com a metes de l'educació.
- Formar en els estudiants la capacitat crítica.

4. CONTINGUTS

1. La Didàctica com a disciplina. Els principis que legitimen les "bones pràctiques de l'ensenyament".
2. L'escolaritat com a projecte i marc de l'ensenyament.
3. Les funcions culturals, personals, sociopolítiques de l'escolarització.
4. Les implicacions del dret a l'educació a l'ensenyament i sistemes escolars.
5. Heterogeneïtat, diferència i igualtat en l'educació.

5. METODOLOGIA

Es va a seguir una metodologia activa i participativa on el debat i la discussió van a formar part del treball diari. Es pretén desenvolupar una consciència crítica del treball. Per

açò els estudiants han de participar elaborant documents i materials per al treball conjunt. Es tracta d'una participació en grup amb una intenció renovadora. Hi hauran classes teòriques on el paper del professor és clarificador i orientador dels punts de vista teòrics i classes pràctiques on es presentaran experiències i treballs elaborats pels estudiants.

6. MATERIALS

- **Programa:** Especifica els objectius generals, continguts, metodologia, avaluació i bibliografia.
- **Dossier:** S'utilitza com una ferramenta de treball per a l'elaboració de les reflexions teòriques. Conté documents, textos i informacions per a ser treballades pels estudiants.
- **Guia de pràctiques:** Estableix les activitats pràctiques a ser desenvolupades a classe i serveix de guia als estudiants.

7. AVALUACIÓ DE L'APRENTATGE

Per a assegurar l'adquisició i desenvolupament de les competències i dels coneixements associades a la matèria, l'avaluació s'efectuarà mitjançant diversos procediments, tenint en compte el grau de desenvolupament teòric i pràctic al que han arribat els alumnes i les alumnes. La part teòrica comprèn el 50% de la nota final i la part pràctica comprèn el altre 50%. Cada treball pràctic tindrà un percentatge de la nota final. Per aprovar l'assignatura es deuen superar cada una de les parts (examen i cada treball obligatori). Els principals criteris d'avaluació son:

- Precisió en la aplicació dels conceptes estudiats.
- Capacitat d'anàlisi i crítica dels punts de vista.
- Realitzar una bona síntesis de la informació amb una bona estructuració.
- Presentar les proves documentals elaborades amb rigor semàntic i ortogràfic.
- Creativitat en el disseny de les experiències pràctiques.
- Utilitzar la reflexió en el desenvolupament de les experiències pràctiques.

A. Part teòrica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar un:

-Examen final: Superar un examen sobre els continguts teòrics, que com a màxim es podrà utilitzar dos fulls. Amb antelació s'exposarà un llistat de preguntes teòriques. Es sortejarà tres preguntes el dia de l'examen i cada alumne/a escollirà dos a desenvolupar. Per a superar l'examen hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

B. Part pràctica (50% de la nota final):

Per a superar esta part és obligatori realitzar dos treballs:

a) **Estudi i treball individual o en grup (25 % de la nota final):** Dossier de premsa en grup sobre notícies (entre 15 i 20 notícies) relacionades amb la cultura i l'educació en la societat actual (entre 10 i 15 fulls). Per a superar el treball hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

b) **Treball escrit individual o en grup (25% de la nota final):** Desenvolupar un projecte d'intervenció sobre el temari de l'assignatura incidint en la cultura i l'educació en la societat actual (entre 10 i 15 fulls). Per a superar el treball hi ha que obtenir una puntuació mínima de 5 punts sobre 10.

C. Part voluntària:

- a) Llegir un llibre a elegir del programa i realitzar un treball amb un resum i un anàlisi crític (extensió entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- b) Exposició pública d'una experiència pràctica sobre cultura i educació en la societat actual (Se entregará també un treball d'exposició entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- c) Realitzar un portafolis individual on queden recollides totes les experiències teòriques i pràctiques sobre cultura i educació en la societat actual que han sortit en les classes (Extensió és lliure). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- d) Elaborar una aportació audiovisual o informàtica (documental, pàgina web, blog, etc.) sobre algun aspecte del programa i presentació en classe. (Se entregará també un treball d'exposició entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- e) Presentació del projecte d'intervenció obligatori a la classe. Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.
- f) Dissenyar i realitzar una jornada de participació en grup al voltant del programa de continguts. (Se entregará també un treball de la jornada entre 10 i 15 fulls). Es valorarà amb un punt, com a màxim, a afegir a la nota final.

8. BIBLIOGRAFIA

- APPLE, M. (1996): Política cultural y educación. Morata. Madrid.
- APPLE, M. y BEANE, J.(Comps) (1997): Escuelas democráticas. Morata. Madrid..
- BAUMAN, Z. (2007): Los retos de la educación en la modernidad líquida. Gedisa. Barcelona.
- BAUMANN, G. (2001): El enigma multicultural. Un replanteamiento de las identidades nacionales, étnicas y religiosas. Paidós. Barcelona.
- BELTRÁN, F. y SANMARTÍN, A. (2000): Diseñar la coherencia escolar. Bases para el proyecto educativo. Morata. Madrid.
- BEYER, L. y LINSTON, D. (2001): El curriculum en conflicto. Perspectivas sociales, propuestas educativas y reforma escolar progresista. Akal. Madrid.
- CONNELL, R.W. (1997): Escuelas y justicia social. Morata. Madrid.
- DEWEY, J. (1985): Democràcia i escola. Eumo editorial. Vic.
- DÍAZ, A. (2009): Pensar la didáctica. Amorrortu editores. Buenos Aires.
- FISS, O. (Coord.) (2002): Una comunidad de iguales. La protección constitucional de iguales. La protección constitucional de los nuevos ciudadanos. Miño y Dávila editores/CIEPP. Buenos Aires.
- FRABONI, F. (2001): El libro de la Pedagogía y la Didáctica: I. La Educación. Editorial Popular. Madrid.
- FREIRE, P. (1990): La naturaleza política de la educación. Cultura, poder y liberación. Paidós y MEC. Barcelona/Madrid.
- FREIRE, P. (2005): La importancia de leer y el proceso de liberación. Siglo XXI editores. México.
- GADAMER, H. (2000): La educación es educarse. Paidós. Barcelona.
- GALEANO, E. (1999): Patas arriba. La escuela del mundo al revés. Siglo XXI editores. Madrid.
- GIMENO, J. (1988): El curriculum: una reflexión sobre la práctica. Morata. Madrid.
- GIMENO, J. (1998): Poderes inestables en educación. Morata Madrid.

GIMENO, J. (Comp.) (2010): Saberes e incertidumbres sobre el currículum. Morata.Madrid.

GIMENO, J. y PÉREZ, A. (1985): La enseñanza: su teoría y su práctica. Akal Editor. Madrid.

GIMENO, J.(2001): Educar y convivir en la cultura global. Morata.Madrid.

GIROUX, H. (1990): Los profesores como intelectuales. Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje. Paidós y MEC. Barcelona/Madrid.

GIROUX, H. (1997): Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas. Paidós. Barcelona.

GIROUX, H. (2001): Cultura, política y práctica educativa. Editorial Graó. Barcelona

GIROUX, H. y McLAREN, P. (Eds) (1998): Sociedad, cultura y educación. Miño y Dávila Editores. Madrid.

GUARRO, A. (2002): Currículum y democracia. Por un cambio de la cultura escolar. Ediciones Octaedro. Barcelona.

GUTTMAN, A. (2001): La educación democrática. Una teoría política de la educación. Paidós. Barcelona

HALLIDAY, J. (1995): Educación, gerencialismo y mercado. Morata. Madrid.

JAHANBEGLOO, R. (2007): Elogio de la diversidad. Arcadia. Barcelona.

KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (2000): Repensar el multiculturalismo. Octaedro. Barcelona.

LIPMAN, M. (1998): Pensamiento complejo y educación. Ediciones de la Torre. Madrid.

LUNDGREN, U.P. (1992): Teoría del currículum y escolarización. Morata. Madrid.

MARHUENDA, F.(2000): Didáctica General. Ediciones de la Torre. Madrid.

McLAREN, P. y KINCHELOE, J.L. (Eds.)(2008): Pedagogía crítica. De qué hablamos, dónde estamos.Graó. Barcelona.

MORIN, E. (2000): Els set coneixements necessaris per a l'educació del futur. Centre UNESCO de Catalunya. Barcelona.

PÉREZ, A. (1998): La cultura escolar en la sociedad neoliberal. Morata. Madrid.

TONUCCI, F. (1990): Ensenyar o aprendre? L'Escola com a recerca quinze anys després. Graó. Barcelona.

TORRES, J. (1991): El currículum oculto. Morata. Madrid.

TORRES, J. (2010): *La justicia curricular. El caballo de Troya de la cultura escolar*. Madrid: Morata.

VÁSQUEZ, A. y OURY, F. (2001): Hacia una Pedagogía institucional. Editorial Popular. Madrid.

VELASCO, H., GARCÍA, F. y DÍAZ de RADA, A. (Editores) (1993): Lecturas de antropología para educadores. El ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar. Editorial Trotta. Madrid.

VV.AA. (1995): Volver a pensar la educación. Volumen I: Política, educación y sociedad.Volumen II: Prácticas y discursos educativos. Congreso Internacional de Didáctica. Morata. Madrid.

VV.AA. (1996): La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI. Ediciones UNESCO y Santillana. Madrid.

VV.AA.(1994): Nuevas perspectivas críticas en educación. Paidós. Barcelona.

WHITTY, G., POWER, S. y HALPIN, D. (1999): La escuela, el Estado y el mercado. Delegación de poderes y elección en educación. Morata. Madrid.

ZEICHNER, K.M. (2010): La formación del profesorado y la lucha por la justicia social. Morata. Madrid.